

Michal Hvorecký

WILSONOV

Argo

WILSONOV

Michal Hvorecký

WILSONOV

Argo

© Argo, 2015

© Michal Hvorecký, 2015

Translation © Martina Bekešová, 2015

Cover © Martin Radimecký, 2015

Cover illustration © FilmBrigade s.r.o., 2015

ISBN 978-80-257-1627-4 (váz.)

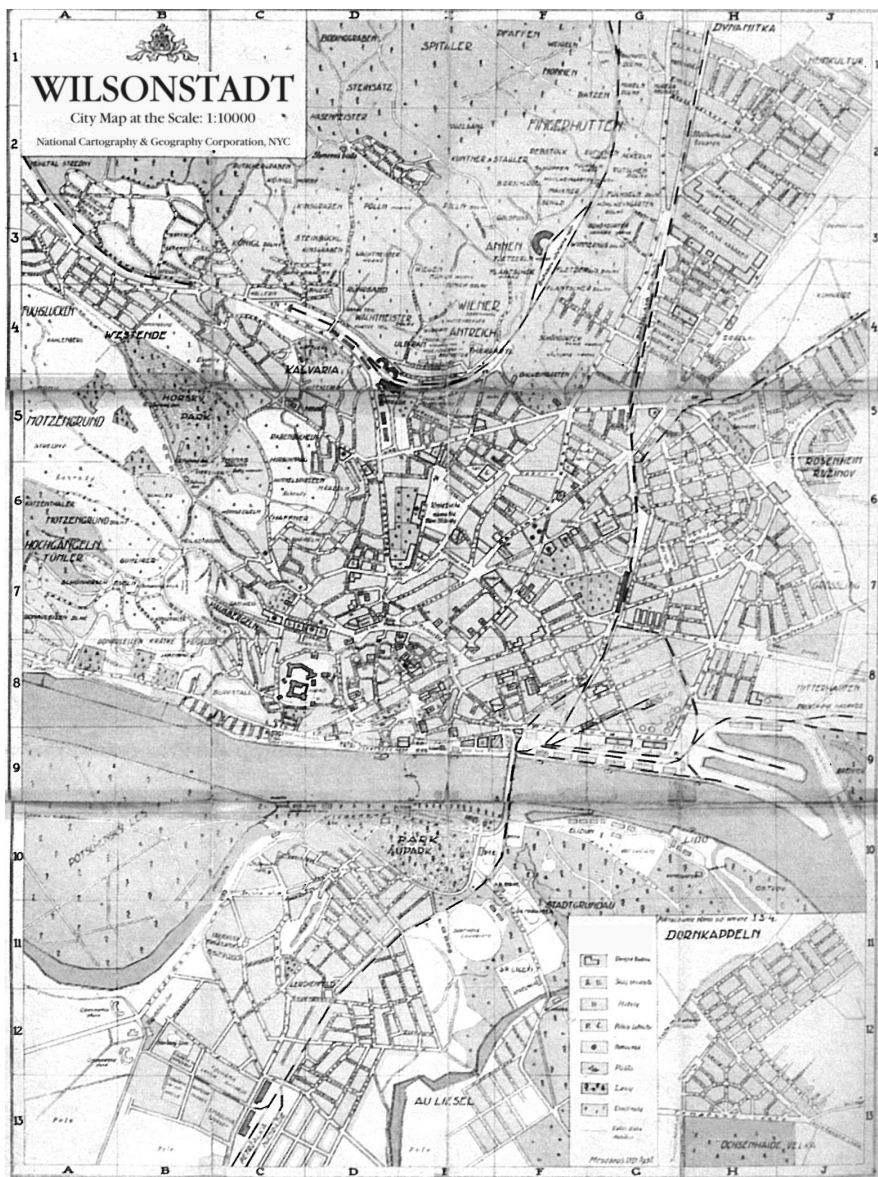
ISBN 978-80-257-1689-2 (e-kniha)

NEJHORŠÍ ZLOČIN VE WILSONOVĚ

WILSONSTADT

City Map at the Scale: 1:10000

National Cartography & Geography Corporation, NYC

Noc z 2. na 3. února 1923 začala ve Wilsonově hustým sněžením. Třeskutě a krutě mrzlo. Tma zešedla. Osmadvacetiletý policejní poručík Jozef Eisner se o půl třetí ráno pokoušel městem zejícím prázdnotou běžet, ale čerstvými závějemi kolem rohů domů se sotva brodil. I když měl novou zelenou zimní uniformu, záblo ho. Mráz ho štípal do tváří a bolestivě píchal v zubech.

Občas se kolem něj prohnala drožka nebo malá fordka sedan. Husté vločky se zmocňovaly posledních stop nočních chodců. Eisner nadával na ohlašované oteplení a tiskl se co nejbliž k vysoké zdi, žlutě osvětlené plápolající plynovou lampou. Cesta ze sborového velitelství na Vámbéryho ulici mu trvala už více než dvacet minut. Prošel kolem romantické budovy synagogy na Rybném náměstí a zamířil ke Schlossbergu, čtvrti lodníků, mlynářů a řemeslníků. Za matně šedými konturami křivých střech se rozprostírala imaginární zamlžená krajina oblohy. Světla v oknech na nízkých domech už byla dávno zhasnutá. Nikde nikdo.

Chodník vedoucí od Jugendgasse vzhůru byl strmý jako schodiště, vyrážel kupředu ve stoupající křivce a v perspektivě se zužoval do tmavé štěrbiny. Prázdnými uličkami nad Vödriczou se hnal vítr, který před sebou mísil, převracel

a trápil sním, až zmíral blahem. Eisnera pálily oči. Brýle mu byly k ničemu, ale bez nich zase téměř nic neviděl. Kráčel po úpatí hradního kopce, skrz úzké uličky, tmavá zákoutí a malá náměstí. Tmavé kulisy naplnilo sténání vichru, svištění a vytí. Při stoupání po kluzkých kočičích hlavách se celý zpotil. Otrásl se chladem a horkem zároveň. Zatočila se mu hlava. Na chvíli se zastavil.

Dál už žádné domy nebyly. Tam nahoře na úbočí, na nápadně rovném místě, stála Leopoldova brána, která toto místo proslavila. Netušil, proč někdo přivolał policii právě sem. V přísvisu lamp, zavěšených nad cihlovými klenbami opěrných stěn, měla snová ulice popelavý nádech.

Namáhavě dýchal a pokračoval ledovou tříští dál. Dokonce kousek popoběhl. Obočí mu posely ledové jiskřičky. Metelice ho oslepovala a všechno před očima se mu roztančilo. Rozkašlal se. Nad sebou zahlédl spirálovité schodiště. Z takové blízkosti se hrad se čtyřmi věžemi zdál obrovský. V pekle nevyzpytatelného chladu působil jako přízrak.

Jen se nezastavovat a jít! Co nejrychleji! Střílny po jeho levici měly ve výklencích křížové mříže. Pod nohama zavrzal sním. Zdálo se mu, že v dálce před sebou zaslechl kroky. Zastavil se a zaposlouchal. Byl to jen poryv proměnlivého větru. Kolem se rozprostírala modrošedá temnota. Jak děsivé ticho! Člověk si mohl myslet, že zůstal sám s třpytícím se sněhem. Ztuhlé stromy se s praskotem kymácely.

Pak se nad tímto rozlehlým a zanedbaným místem ozval ženský výkřik a Eisnera ovládl děs. Nikdo jiný ho nemohl slyšet. Široko daleko nebyla lidská, a možná ani žádná živá bytost. Sevřel ho mrazivý pocit samoty. Na okamžik vůbec nedokázal reagovat. Něco takového ještě ve službě nezažil. Upřel oči na hrad, groteskní a neskutečný. Přišlo to tam odněkud.

Vzpomínal na výcvik. Co je třeba v takové chvíli udělat? Rozechvěl se neklidem a úzkostí. To určitě ne! Nervozitou se mu roztráslly prsty. Jednat! Nemyslet, ale jednat, vzpomněl si. Tou dobou už ze všech sil běžel.

V temné hloubce nic podezřelého neviděl. Ale poblíž zaslechl zřetelné kroky. Bleskově tam zamířil. Z beztvaré hmoty opravdu vystoupily nejasné kontury člověka. Tajemná temná postava se závratnou rychlostí řítila směrem k hradní skále. Chorobná fantazie by mohla zapochybovat, zdali šlo o lidského tvora.

„Stůj! Zastav!“ zakřičel Eisner. Odpovědi se nedočkal, a tak se hnál, jak nejrychleji mohl. A byl to statný mladý policista. Avšak oproti muži – protože to zjevně nemohla být žena – musel se zdát drobný a zpomalený.

Nakolik byl schopen něco rozeznat, připadal mu neznámý jako obr. Plášť za ním divoce vlál. Za okamžik už muž lezl dolů, přímo k zemanským domům a Wasserthurmu ve čtvrti Zuckermandel. Sestupoval velmi rychle.

Zadýchaný Eisner konečně doběhl na okraj skály. Nasadil si brýle, ale zahlédnout obličej muže, který se ztratil v chumelenici, už nestihl. Nadával si za váhavost a pomalost, když se opět ozval příšerný výkřik. Sice tišší než ten předchozí, ale o to zlověstnější.

Donutil Eisnera znovu běžet, tentokrát přímo tam, kam ho z noční služby přivolali. K Leopoldově bráně. Protože právě zpod klenby vycházel ten strašlivý hlas zoufalství.

Zpocený Eisner očima přeměřoval tmavomodré přítmí a zeď, ale ničeho neobvyklého si nevšiml. Obrovskou žalostnou oblohu zakrývalo mraveniště vložek. Mezery mezi skálami vypadaly jako bezedné černé jeskyně. Potom mu zrak padl dolů na rozmazané potmělé architektonické panorama města a zchátralého Schlossgrundu. Jakási jiná

barva tmy už zvěstovala vzdálenou blízkost úsvitu. Vítr pisklavě syčel. Sněžilo hustěji. Z tekuté mlhy se nechtěl vynořit žádný obraz.

Měl tak rozdrásané nervy, až se mu v hlavě začaly z útržků skládat morbidní fantastické obrazy. Chodil sem a tam. Rozběhl se. Kousek se vrátil a pátral dál. Co když se mu to jen zdálo? Ty zvuky možná způsobil víchř.

Ale co ta postava? Nebylo to náhodou naopak – že on na smrt vylekal neznámého muže? Ale co by tu slušný člověk dělal uprostřed noci a v takovém nečasu?

Eisner se zastavil. Podupával promrzlými nohama. Ledový vzduch mu chladil horké čelo. Možná to byl jen hloupý žert. Nějaký trik, na který v úleku skočil. Připadal si směšně. Vydal se dolů srázem podél kamenných rozvalin. Kulatá skla se mu opět zamlžila. V hluboké kapse kabátu nahmatal mokrý kapesník, aby si brýle utřel. Periferním vnímáním postřehl nepatrný bílý pohyb někde pod sebou. Podíval se tím směrem. A vtom ho nečekaně zavalil strach tak strašné intenzity, až se mu z hrdla vydral křik, houkavé zavytí hrůzou.

Nepopsatelné, nemyslitelné zděšení způsobilo, že když ji spatřil, oči se mu rozjasnily. Nedokázal od ní odtrhnout zrak. Byla vysoká a dlouhé zrzavé vlasy měla rozpuštěné. Nad jemně řezanou tváří se klenulo široké bílé čelo. Drobná ostrá brada tvořila přesnou linii s mírně vystouplými lícními kostmi. Na krátkém štíhlém nosu se lámal mihotavý stín. Za bezbarvými řasami měla zelené oči. Na hladké pleti jejích pihovatých tváří se rozpouštěl sníh.

Sevřená bělostná dlaň dívky se náhle otevřela, odkryla čtyři dlouhé prsty a znehybněla. Eisner ztuhl. Nezmohl se na slovo. Sníh po chvíli pokryl dívčin obličej tenkou bílou vrstvou, téměř průsvitnou. Pozoroval, jak je krásná. Pak

překonal strach, sundal si kožené rukavice a konečně se pohozeného těla dotkl.

Nepodařilo se mu nahmatat její pulz. Nadzvedl víčka a uviděl jen bělmo. A potom už se bezhlavě hnál zpět na komisařství, aby přivolal pomoc.

Při střemhlavém běhu dolů vinohradem zpozoroval něco ještě strašnějšího než smrt, které se dá alespoň porozumět. Obrisy nadlidské postavy. Mihla se kolem domečků, přimáčknutých až ke skalnímu bradlu, kde se v jednom pokoji tísnily i tři rodiny nejchudších obyvatel Wilsonova. Eisner zapochyboval, je-li ještě při smyslech. Muž v černém kabátě nezmizel. Jen se mezitím přesunul až na břeh Dunaje. Právě se přehoupl přes nízké zábradlí.

Navzdory děsu vyrazil Eisner za ním. Byl na hranici úplného vyčerpání, ale na tom nezáleželo. Aspoň kvůli ní teď musí mít sílu, přikazoval si. Přeskočil vysoký násyp tramvaje a uháněl.

Když dorazil na nábřeží, nikoho neviděl. Nad bahnitým břehem řeky se vznášely dlouhé mihotavé stíny. Tma kynula, nadouvala se. Vzduch byl prosycen hnilobnou vlhkostí. Potkani, vyrušení ze spánku na mokřím koberci mechů, krátce zapištěli. Z kalné vody stoupal bílý opar. Právě tam, mezi proměnlivými oblaky par, ho znovu spatřil.

Ať už to na začátku dvacátého století zní jakkoli neuvěřitelně, tajemný muž, otočený zády k němu, krácel po vodě,

asi čtyřicet metrů od břehu. Vzpřímený chvílemi bláznivě poskakoval, pak přešlapoval na místě. Zase se rozběhl. Zvedl ruce a ukazoval nahoru.

Eisner zůstal stát jako přikovaný. Nejdřív ho napadlo, že zdivočelé smysly vyvolávají v jeho hlavě démonické představy. Promnul si oči. Okolí však vnímal zřetelně. Nesněžilo teď tak hustě a on jasně viděl, jak se postava bez problémů držela na drobných vlnách proudu, všem zákonům moderních fyzikálních věd navzdory.

Nebyl slaboch. Sloužil sice ve wilsonovském policejním sboru teprve druhým rokem, ale všichni ho znali jako odvážného a inteligentního muže. Do světa se zatím nepodíval, ale během studia na Alžbětínské univerzitě byl svědomitý a vyznal se v matematice, národopisu i v kriminalistice. Ale o podobném jevu doposud nikdy neslyšel. Připadal si jako ve snu, v přízračné noční můře, která trvá už příliš dlouho, ale ráno je ještě daleko.

Zaraženě pozoroval, jak se k němu vysokánský muž pomalu otáčí. Zdálo se mu, že zafoukal prudší vítr. Nevěděl, je-li to záhada spíš duchovní, nebo optická. Bílé vločky se bezhlavě hnaly do všech stran. Na hladině se odehrávaly stínohry.

Už ho viděl z profilu. Vysoké čelo, úplně bílý protáhlý nos, zdvojená široká brada. Ve spěchu poskakoval sem a tam.

Noc se na okamžik rozjasnila. Měsícem postrříbřené oblačky v šíleném chvatu zmizely a opět se objevily. Eisnera přepadl obludný pocit bezmoci. Najednou se přestal bát.

Automaticky sáhl po revolveru Smith & Wesson. Nejmodernější opakovací pistole darovali wilsonovským policistům jejich američtí kolegové. Vyndal zbraň z pouzdra. Natáhl ruku. Nervy se mu rázem uklidnily. Upřel pohled před sebe. Zlomek sekundy nato se v hledáčku objevil mrt-

volně bledý obličej s výrazem opičího úšklebku. Ale mnohem blíž! Eisner už neváhal. Odjistil a bleskurychle třikrát po sobě vystřelil.

Trefil. Všemi třemi ranami. Zásahy náboji kalibru osmatřicet odhodily muže nejméně o dva metry. Ale zůstal ležet na hladině! Eisner tomu nemohl uvěřit. Ale katastrofické pocity nestihl ani vnímat, protože muž se hned nato znovu vzpřímil. Vstal a neměl na sobě ani škrábanec, jako by se mu vůbec nic nestalo. Krácel po vodě s bezohlednou suverénností. Rozhazoval rukama. Chytal se za břicho. A potom se začal smát. Řehtal se. Chichotal. Hurónsky burácel. Kvílení mu zkřivilo rysy obličeje do odporné grimasy.

Eisnera zachvátil nejstarší a nejsilnější strach. Měl pocit, že se dostal na temnou, horší stranu kosmického mystéria. Ztratil kontrolu nad svým hlasem. Z hrdla se mu vydraly táhlé pazvuky. Roztrásl se. Kousal se do rtů. Vyhrkly mu slzy. Byl připravený na konec.

Nevěděl, jak dlouho trvalo, než se vzpamatoval. Nic dalšího se nestalo. Nikdo se ho nedotkl ani ho neoslovil. Když se po chvíli trochu uklidnil, okolí bylo pusté. Neznámý zmizel stejně rychle, jako se objevil. Už nevzlykal, ale ne a ne se zbavit truchlivých myšlenek. Pod železným mostem se zvolna sunul Dunaj.

Zamířil po Justiho nábřeží podél železnice zpět na komisařství. Mezitím přestalo sněžit. Z vykřičeného zábavního podniku Bellevue na Dugonitsově ulici se ozýval pronikavý ženský smích a mužský zpěv. Čím víc se Eisner vzdaloval od místa nepochopitelných událostí, tím víc zrychloval krok. U budovy Živnobanky a plovárny Grössling už bezhlavě pádil.

Den nato nesněžilo. Vyšlo slunce a vrhalo na modrou oblohu zlaté záblesky. Střechy zářily červení. Mrznout nepřestalo.

Na policejním komisařství na Vámbéryho ulici v oddělení vražd vládl nezvyklý klid. Náhodný pozorovatel by toto rohové pracoviště ve druhém patře vnímal jako sterilní místnost s dlouhými hnědými pulty a zelenými skříňkami po strop. Plápolající den se chvěl v mosazi na rámech erárních obrazů a na klikách. Dálnopisný přístroj vyťukával zprávu o smrti mladé dívky a rozesílal ji do tří hlavních městských deníků, *Wilsonstadter Zeitung*, *Westungarische Grenzboten* a *Hírlap*. Uprostřed dlouhého pultu se právě ocitl podnos s obrovskou konvicí a desítku rozespalých policistů pošimrala vůně kávy. Zazvonil telefon. Zvedl ho poručík Dohnányi a odpovídal německy.

„Vrchní komisařství Wilsonov, prosím. Ano. Je v pořádku. Jmenuje se Jozef Eisner. Sedí tu vedle mě. Zatím s nikým. Dobře. Budeme na vás čekat. Určitě s nikým, ujišťuji vás. Takže za dvě hodiny tady. Zatím na shledanou.“ Zavěsil.

Unavený a vyděšený Eisner seděl stranou od ostatních a čekání si krátil vyhlídkou z okna. Na rozhovory s kolegy neměl náladu. Když jim ráno, ještě rozespalým, vyprávěl, co na vlastní oči viděl, cukalo jim koutky úst. Ne kvůli mrtvé tam na kopci. Tomu věřili. Rutina! Ale kvůli tomu, co později zažil s tajemným mužem na řece.

Při pohledu na uspěchané, ale jinak příjemné a bezpečné město se třpytivou atmosférou se ani jemu nechtělo věřit, že to, co v noci zažil, mohla být skutečnost.

Nalevo stál rozsáhlý komplex rafinerie Apollo, který na jihu sousedil s přístavem a výstavištěm Dunajských veletrhů.